

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії ТНЕУ

 А.І. Крисоватий

Протокол засідання
Приймальної комісії ТНЕУ
№ 2 від 6 лютого 2018 р.

ПРОГРАМА

*проведення вступного випробування
з «Дисципліни мови»*

для претендентів на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Голова предметної експериментальної комісії

 Рибина Н.В.

Відповідальний секретар ПК ТНЕУ

Луцишин О.О.

Тернопіль 2018

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Зміст Програми вступного випробування з іноземної мови визначається на основі Програми зовнішнього незалежного оцінювання з іноземних мов (затверджено Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, наказ № 77 від 03.02.2016 р.), з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень B1) та рівнів навчальних досягнень випускників середніх шкіл, викладених у змісті чинної програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів України (2-11 класи).

Сучасна парадигма шкільної освіти розглядає іноземну мову як важливий засіб міжкультурного спілкування. Такий підхід зорієнтовує процес навчання на формування у випускників загальноосвітніх навчальних закладів здатності до соціального контакту з представниками іншої лінгвокультури в найтиповіших ситуаціях мовленнєвої взаємодії. Досягнення цього рівня сформованості навичок та вмінь забезпечується взаємопов'язаним комунікативним, когнітивним і соціокультурним розвитком учня.

Іноземні мови відіграють, таким чином, надзвичайно важливу роль у житті суспільства, оскільки стають дієвим чинником його соціально-економічного, науково-технічного і загальнокультурного прогресу і вагомим засобом міжнародної інтеграції. Тому не випадково вони входять до вступних іспитів у вищі навчальні заклади України.

Метою вступного іспиту є відбір абітурієнтів, які продемонстрували рівень володіння мовою, визначений у державних стандартах середньої освіти (B1). Іспит спрямовано на оцінювання сформованості іншомовної комунікативної компетенції у випускників загальноосвітніх навчальних закладів відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, чинних навчальних програм та Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти і здатності учнів використовувати мову для спілкування, здобуття необхідної інформації, виживання в сучасному іншомовному середовищі.

Абітурієнт має показати, наскільки чітко й точно він може впоратися з будьяким завданням, наближеним до ситуації з реального життя, в якій потрібно виявити знання мови. Зокрема слід орієнтуватися в іншомовному інформаційному просторі, розуміти суть отриманої інформації, уміти її ефективно використовувати набуті в процесі навчання вміння й навички.

Зміст завдань для здійснення контролю якості сформованості іншомовної комунікативної компетенції уніфікується за видами і формами виконання та враховує особливості англійської, німецької, французької, іспанської мови.

Об'єктами контролю є розуміння мови на слух (аудіювання), читання і письмo як види мовленнєвої діяльності, а також лексичний і граматичний аспекти іншомовної комунікації (використання мови).

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної компетенції в читанні орієнтуються на різні його стратегії: з розумінням основної інформації (ознайомлювальне читання), повної інформації (вивчаюче читання) та пошук окремих фактів (вибіркове читання). Джерелами для добору текстів слугують інформаційно-довідкові, рекламні, газетно-журнальні матеріали, уривки з художніх творів, зміст яких узгоджується з навчальною програмою. Тексти (для ознайомлювального читання) можуть містити незнайомі слова – до 3%, а для вивчаючого та вибіркового читання – до 3%, про значення яких можна здогадатись із контексту, за словотворчими елементами, за співзвучністю з рідною мовою (слова-інтернаціоналізми). Загальний обсяг текстів не перевищує 1500 слів.

Завдання для визначення рівня сформованості компетенції в письмі зорієнтовані на виконання комунікативно-творчих видів діяльності: писати повідомлення, опис, роздум на різні теми, пов'язані з інтересами та комунікативними потребами, що узгоджуються із змістом шкільної навчальної програми. Загальний обсяг письмового завдання не менше 100 слів. Контроль лексичної та граматичної компетенції (використання мови) передбачає визначення рівня сформованості мовних навичок: здатності самостійно добирати і формувувати лексичні одиниці та граматичні явища відповідно до комунікативних потреб спілкування у межах сформульованих завдань. Основними засадами для вибору видів і змісту тестів слугують завдання комунікативно-когнітивного спрямування.

I. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО АБІТУРІЄНТІВ НА ВСТУПНОМУ ІСПИТІ

ЧАСТИНА I. ЧИТАННЯ

Мета – виявити рівень сформованості вмінь учнів читати і розуміти автентичні тексти самостійно, у визначений проміжок часу.

Вимоги щодо практичного володіння читанням як видом мовленнєвої діяльності

У тестах оцінюється рівень розуміння тексту, уміння вступника узагальнювати зміст прочитаного, виокремлювати ключові слова та визначати значення незнайомих слів за контекстом або словотворчими елементами.

Вступник повинен розуміти прочитані автентичні тексти різних жанрів і стилів; знаходити та аналізувати необхідну інформацію, робити висновки з прочитаного; виділяти головну думку/ідею, диференціювати основні факти і другорядну інформацію; аналізувати і зіставляти інформацію, розуміти логічні зв'язки між частинами тексту.

Вступник повинен читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації і як засіб оволодіння нею.

Форми завдань:

- із вибором правильної відповіді;
- на встановлення відповідності (добір логічних пар);
- на заповнення пропусків у тексті;
- знаходження аргументів та висновків;
- вибір назв абзаців тексту із запропонованих назв.

Типи текстів:

- статті із періодичних видань;
- листи (особисті, ділові тощо);
- оголошення, реклама;
- розклади (уроків, руху поїздів тощо);
- меню, кулінарні рецепти;
- програми (телевізійні, радіо тощо);
- особисті нотатки, повідомлення;
- уривки художніх творів.

Для досягнення зазначеного для вступу до вищих навчальних закладів рівня, тобто рівня B1, вступник повинен вміти:

- розуміти зміст нескладних автентичних текстів різних жанрів і стилів, що співвідносяться з особистісною, суспільною, освітньою сферами спілкування;
- розуміти основний зміст газетних, журнальних публікацій науково-популярного, художнього і публіцистичного стилів;
- визначати в тексті найбільш значущу інформацію;
- виділяти головну думку, використовуючи лінгвістичну та контекстуальну здогадки;
- переглядати значний за обсягом текст (серію текстів) для пошуку необхідної інформації;
- здобувати інформацію з оголошень, проспектів, меню, розкладів, брошур, коротких офіційних документів (значення незнайомих слів розкривається на основі здогадки, малюнка, схожості з рідною мовою, пояснень у коментарі);
- аналізувати та узагальнювати інформацію;
- робити на основі поданої інформації власні висновки.

Обсяг тексту – не менше 2000 друкованих знаків.

Шкала вмінь з читання відповідно до «Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання та оцінювання»

Кожний, наступний рівень включає вміння, описані на нижчих рівнях, тобто випускник загальноосвітнього закладу повинен мати розвинуті вміння, визначені рівнями від A1 до B1+.

	Загальне розуміння
B1/ B1+	Може читати з достатнім рівнем розуміння прості тексти, що містять фактичну інформацію за тематикою, пов'язаною з власними інтересами і сферою діяльності.
A2	Розуміє короткі, прості тексти, що містять найузвичаєніші слова, включаючи деяку кількість слів, які мають стільку форму і значення в міжнародній лексиці. Розуміє короткі, прості тексти на знайомій темі конкретного характеру, які містять слова, часто пов'язані у повсякденному житті, а також слова, пов'язані з власною діяльністю/роботою.
A1	Розуміє дуже короткі, прості тексти, сприймаючи основний вислів за висловом; розпізнає знайомі слова, слова, а також базові вислови, перераховані у разі необхідності.

	Читання кореспонденції
B1/ B1+	Розуміє опис подій, подумків та бажань у приватному листуванні достатньо добре для того, щоб регулярно листуватися з товаришем.
A2	Розуміє основні типи стандартних шаблонних листів і факсових повідомлень (запити, замовлення, листи-підтвердження тощо) на знайомій темі.
A1	Розуміє короткі, прості особисті листи. Розуміє короткі, прості повідомлення на листівках.

	Читання для орієнтації
B1/ B1+	Може переглянути бізнес та обсягом тексти для виокремлення необхідної інформації, її збирання, а також отримання з різних частин тексту або з різних текстів для виконання окремих конкретних завдань.
A2	Знаходить і розуміє потрібну інформацію в повсякденних матеріалах, таких, як листи, брошури, короткі офіційні документи. Може знайти конкретну, передбачувану інформацію в простому щоденному матеріалі: рекламній офіці, простих, меню, довідниковому параліку або розкладі тощо. Може розумівати конкретну інформацію в певному порядку, а також вирізняти необхідну інформацію (наприклад, використовуючи «Ключі сторінок», знайти потрібну послугу або торговця). Розуміє зміст написів на вивісках, оголошеннях, об'явах, що поважають напрямки, містять інструкції, попередження про небезпеку в громадських місцях, кофреми у ресторанах, кафе, на залізничних станціях, робочих місцях.
A1	Розпізнає знайомі слова, слова й найпростіші базові вислови на написках та об'явах у дуже звичних щоденних ситуаціях.

	Читання для отримання інформації та доказів
B1/ B1+	Здатний розпізнавати основні висновки, які випливають із ясно виражених логічних текстів. Усвідомлює головну лінію аргументації у трактуванні представленої проблеми, хоча не обов'язково в деталях. Виділяє суттєві моменти в простих газетних статтях на знайомій темі.
A2	Розпізнає конкретну інформацію в простих письмових матеріалах, із якими має справу, також, як листи, брошури та короткі газетні статті, що описують події.
A1	Розуміє, про що йдеться, зі змісту найпростіших інформаційних матеріалів та коротких есеїв, особливо, коли є візуальна підтримка.

	Читання інструкцій
B1/ B1+	Розуміє інструкції щодо користування обладнанням, написані простою, чіткою мовою.
A2	Розуміє правила, наприклад, безпеки, якщо їх написано простою мовою. Розуміє прості інструкції до обладнання, яке використовується у повсякденному житті (наприклад, інструкція щодо користування громадським телефоном)
A1	Може виконувати короткі, прості письмові інструкції (наприклад, прочитати від X до Y).

ЧАСТИНА II. ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

Мета – визначити рівень володіння лексичним та граматичним матеріалом, що дадуть можливість вступнику вільно спілкуватися.

Лексична компетенція – це знання та здатність застосовувати словниковий запас, який складається з лексичних та граматичних елементів.

Лексичні елементи містять знання певних функціональних зразків, як, наприклад, привітання, прислів'я, архаїчні вирази, фразеологічні ідіоми та дієслова, сталі висловлювання ситуативного плану, словосполучення тощо.

Граматичні елементи складаються із знання певних класів слів та частин мови: артиклів; слів, що визначають кількість; вказівних та особових займенників; питальних та відносних займенників; присвійних займенників; прийменників, допоміжних та модальних дієслів; сполучників тощо.

Граматична компетенція визначається як знання та здатність використовувати граматичні ресурси мови, розуміти й виражати значення, висловлюючи та розпізнаючи правильно сформульовані фрази і речення відповідно до набору певних принципів, завдяки чому висловлювання має смислове навантаження.

Граматична компетенція спирається на знання елементів, з яких складаються слова (морфем, префіксів, суфіксів тощо); певних граматичних категорій (числа, роду, відмінка, злічуваних/незлічуваних, абстрактних/конкретних іменників, перехідних/неперехідних дієслів, пасивної/активної/часу/виду/форм дієслова тощо); класів (частин мови, дієвідмінювання тощо); структур (простих/складних слів, фраз, речень

тощо); *процесів* (поєднань елементів слів, речень, градацій, перетворення тощо); *зв'язків та відношень* (управління, узгодження тощо).

Вимоги

щодо практичного володіння лексичним та граматичним матеріалом

У тестах оцінюється рівень знань лексичного і граматичного матеріалу випускників середніх шкіл. Вступник має аналізувати і зіставляти інформацію, добирати синоніми, фразові дієслова відповідно до контексту, розуміти логічні зв'язки у тексті.

Форми завдань

- із вибором однієї правильної відповіді:

Завдання полягає у тому, щоб вступник вибрав одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих варіантів відповідей.

- заповнення пропусків у тексті:

Завдання полягає в тому, щоб вступник заповнив пропуски в тексті, використовуючи запропоновані слова або словосполучення. Вибір здійснюється відповідно до мети, знань, навичок та вмінь, що перевіряються з лексик чи граматики.

Забезпечення

Автентичні тексти невеликі за обсягом.

Завдання завжди пов'язані із ситуаціями спілкування згідно з чинними навчальними програмами.

Вступник повинен вміти:

- ідентифікувати та вибрати правильні формулювання для вживання в мові лексичних одиниць та граматичних конструкцій в процесі писемного спілкування.

У тестах використовуються зразки писемного мовлення країни, мова якої вивчається. Уміння випускників перевіряються за допомогою тестових завдань множинного вибору (з вибором однієї правильної відповіді).

Тест складається із коротких текстів/уривків текстів обсягом до 200 слів, які перевіряють розуміння інструкцій, офіційних повідомлень та рекламних оголошень, а також уривків із рекламних буклетів, листів, газет, журналів.

Шкала лексичних вмінь

	Обсяг словникового запасу
B1/ B1+	Має достатній словниковий запас для самовираження, використовуючи трохи більше слів, ніж потрібно, на теми, що стосуються повсякденного життя: родина, хобі і інтереси, робота, подорожі та поточні події.
A2	Має достатній лексичний запас для виконання шкільних, шкільних операцій, які охоплюють знайомі ситуації та тематику. Має достатній словниковий запас для здійснення комунікативних потреб.

A1	Має достатній лексичний запас для копіювання з метою користування у реальному середовищі. Має базовий репертуар (використання окремих слів та висловлювань, пов'язаних з певними конкретними ситуаціями).
----	--

	Контроль словникового запасу
B1/ B1+	Вміє добре контролювати елементарний словниковий запас, але припускається серйозних помилок при висловлюванні більш складних думок або викладаючи інформацію на незнайомі теми чи ситуації.
A2	Може контролювати вузький репертуар, пов'язаний з конкретними щоденними потребами.
A1	Може контролювати вузький репертуар, пов'язаний з конкретними щоденними потребами.

Шкала граматичних вмінь

	Граматична правильність
B1/ B1+	Може спілкуватися з помірною правильністю та точністю в знайомих контекстах; добре контролює себе, хоча й відчувається вплив рідної мови. Помилки трапляються, але повністю зрозуміло, що користувач намагається повідомити. Помірно правильно використовує той граматичний репертуар, що найчастіше використовується у мовленні: шаблони та фрази, пов'язані з передбаченими ситуаціями.
A2	Правильно використовує прості структури, але систематично припускається типових помилок (наприклад, плутає часи), що не порушують акт комунікації, тобто висловлюється зрозуміло.
A1	Може обмежено контролювати незначний обсяг простих і граматичних структур та фразів речень у вивченому репертуарі.

До морфології відносять внутрішню організацію слів. Слова можна розділити на морфеми, які класифікуються, як корінь та основа слова, афікси: префікси, суфікси, закінчення. Слова можна класифікувати як прості (складаються тільки з кореня), складні (корінь+афікс), складені (складаються з двох або більше коренів). Сюди ж також відносяться способи модифікації слів, такі, як чергування голосних; зміна приголосного; неправильні форми; форми, які не змінюються.

До синтаксису відносять організацію слів у реченнях з точки зору категорій, елементів, класів, структури процесів та їх взаємодії у вигляді певних правил. Здатність організовувати речення для вираження та передачі значення є центральним аспектом розвинутої комунікативної компетенції.

Семантична компетенція має відношення до усвідомлення та контролю за організаційними структурами, такими, як відповідність окремого слова загальному змісту, синонімії, значенням категорій, структур, процесів, логічних узгоджень тощо.

ЧАСТИНА ІІІ. ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ

Мета – визначити рівень сформованості у вступника навичок та вмінь, необхідних для вирішення на письмі комунікативних завдань, що пов'язані із повсякденним життям.

Вимоги щодо практичного володіння письмом як видом мовленнєвої діяльності

У тесті перевіряється вміння здійснювати спілкування у письмій формі відповідно до поставлених комунікативних завдань.

Вступник володіє функціональними стилями писемного мовлення в мечах, визначених Програмою загальноосвітніх навчальних закладів з іноземних мов, що також відповідає Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти (рівень B1).

Вступник уміє писати особисті і ділові листи, використовуючи формули мовленнєвого етикету, прийняті в країнах, мова яких вивчається, розповідаючи про окремі факти та події свого життя, висловлюючи власні міркування і почуття, описуючи плани на майбутнє та запитуючи аналогічну інформацію, а також передавати повідомлення у вигляді записки довільної форми.

Вступник уміє повідомити про перебіг подій, описати людину або предмет; написати повідомлення про побачене, прочитане, почуте; уміє обґрунтовувати власну точку зору.

Завдання для писемного мовлення формулюється у вигляді мовленнєвих ситуацій, у змісті яких чітко визначені мета і об'єкт спілкування. Вибір комунікативної ситуації передбачає міжкультурне спілкування, і підтак зміст мовленнєвих ситуацій включає соціокультурні особливості країни, мова якої вивчається і України.

Форма завдання

Ця складова частина тесту передбачає створення власного письмового висловлювання відповідно до запропонованої комунікативної ситуації. Від вступників вимагається написати власне письмове висловлювання на основі конкретної ситуації і направляючих вказівок: письмових підказок (повідомлень, листів, оголошень, реклами тощо).

Вступники повинні вміти:

- писати розповідь, передавати/розказувати про перебіг подій, описати людину, предмет;
- написати статтю, щоб передати/переказати перебіг подій, надати детальний опис та порівняння людей, предметів;
- передати особисті повідомлення в короткому листі відповідного тону або в довільній формі, щоб сформулювати запрошення,

- описати почуття, привітати з успіхом, подякувати, вибачитися чи запропонувати допомогу або відповісти на повідомлення такого типу;
- висловити свою точку зору та аргументувати її.

Від вступника вимагається написати іноземною мовою особистого листа, повідомлення статтю, висловлюючи власні думки.

Від вступника очікується адекватне використання лексики та граматики відповідно до заданої комунікативної ситуації та з використанням відповідного стилю. Їм також потрібно вміти передавати власну точку зору, ставлення, особисті відчуття та робити висновки.

Процес письма складається з підготовчої стадії, стадії написання та стадії перевірки.

Підготовча стадія передбачає підбір матеріалу для письмового твору. Дуже важливо на цьому етапі зрозуміти мету твору, оскільки вона визначає функцію майбутньої роботи з письмом. Наприклад, функція рецензії – представити нову книгу, фільм, виставу тощо, висловити своє враження, надати рекомендації. Функція листа-скарги – висловити незадоволення послугою та змусити розв'язати проблему, що виникла. Отже, функція письмового твору визначає тип інформації, яку слід включити, порядок представлення думок у творі або його зміст та організацію.

Загальне уявлення про жанр та тип тексту пов'язано саме з метою написання твору, тобто кожен тип тексту має свою організацію, якій слід дотримуватися. Наприклад, тип тексту – рецепт. Він має типову форму та план розміщення інформації. Назва їжі або страви функціонуватиме як назва твору. Далі йде перелік інгредієнтів з кількістю, а основна частина тексту – опис того, що слід зробити з інгредієнтами, щоб приготувати страву. Зазвичай рецепт закінчується порадою, як подавати страву. Лист представляє інший тип тексту, іншу форму, вимагає іншої організації та написання тексту. У листі немає назви, але є привітання. Лист зазвичай включає адресу відправника та дату його написання. Картки, статті, рецензії або дослідження представляють собою інші типи текстів. Усі вони мають свої особливості написання, організацію, способи розташування інформації тощо. Отже, знання типів текстів – це один з найважливіших компонентів умінь з письма, які включено до тесту.

Для того, щоб зрозуміти контекст, той, хто пише, має чітко і розуміти, для кого він пише (аудиторія або читачі). Цей фактор впливає на зміст та стиль повідомлення. Від того, наприклад, кому адресовано записку (однокурснику чи товаришеві, який приїхав у гості з іншої країни), залежить, яку інформацію слід включити до тексту, а, яку непотрібно (однокурсник знає те, що невідомо іноземцю). Тому той, хто пише, має знати, яка інформація відома, а яка – невідома майбутньому читачеві його твору. У випадку, якщо читачеві подається зайва інформація або, навпаки, відсутня необхідна інформація, порушується акт комунікації.

Аудиторія визначає і стиль твору. Якщо лист адресовано товаришеві по листуванню, автор може дотримуватися неформального стилю (короткі

речення, особистий дружній тон, розмовні висловлювання тощо). Але якщо лист адресовано родині, де гостюватиме учень, або вчителю школи, де він навчатиметься, слід дотримуватися формального стилю (ретельно підібрана лексика, звичайні формули тощо). Розуміння контексту твору означає, що абітурієнт/учень знає мету написання, зміст та адресата, якому він пише (читає).

Затичай написання плану твору включають у підготовчу стадію, але цей крок є дуже важливим і визначає процес написання першого (чорнового) варіанта або проєкту. План відіграє основну роль у наданні форми всьому твору та організації матеріалу. Він містить думки, які автор вважає за необхідне включити у твір, та порядок їх представлення (послідовність).

Основна мета процесу написання – трансформація плану в текст (ідей у повні речення або формат нотаток у текстовий формат). На цій стадії необхідно продумати, які граматичні структури та лексичні засоби слід використати у творі. Існує багато елементів для зв'язування речень та слів у контекст.

На останній стадії слід перечитати написане, перевіряючи орфографію, пунктуацію, виправляючи граматичні помилки та лексику.

На виконання письмового завдання надіється 30–40 хвилин.

Отже, вступнику слід пам'ятати, що, по-перше, письмовий іспит перевіряє не тільки граматичні вміння і навички, а й комунікативну компетенцію. Мова на письмі відрізняється від мови в усному спілкуванні, для чого потрібно знати характерні ознаки, правила письмової іноземної мови. Більше того, слід розуміти особливості та роль елементів письмового контексту, чітко уявляти, що робити на кожній стадії письма. На процес письма впливають такі фактори, як тип завдання та обставини.

Обсяг письмового висловлювання складає не менш ніж 100 слів.

ЧАСТИНА IV. РОЗУМІННЯ МОВИ НА СЛУХ (АУДІЮВАННЯ)

Мета - визначити рівень сформованості у абітурієнтів навичок та умінь, необхідних для розуміння інформації опосередковано (у формі аудіо запису).

Вимоги щодо практичного розуміння мови на слух

У тесті перевіряється вміння зрозуміти основний зміст текстів певної тематики спілкування та вибрати необхідну інформацію з прослуханого, а також виокремити та зрозуміти специфічну інформацію на слух.

Вступники повинні вміти:

У монологічному мовленні

- розуміти тему та головну думку тексту, що актуалізується за допомогою аудіозапису;
- розуміти основний зміст та факти, що містяться в тексті;
- встановлювати послідовність, логічний зв'язок фактів, що передаються у формі аудіоповідомлення;
- знаходити в аудіотексті причинно-наслідкові зв'язки;

- встановлювати логічно-смыслову структуру аудіотексту (початок, основну частину, висновок);
- здогадуватися про значення незнайомих одиниць мови, вміти прогнозувати зміст, використовувати компресію тексту в процесі слухання.

У діалогічному мовленні

- розуміти інформацію, що міститься в аудіотексті;
- розуміти вираз схвалення / не схвалення, згоди / незгоди, розуміння / нерозуміння співрозмовником тієї чи іншої частини інформації;
- розуміти прихований підтекст значення слова, виразу, думки;
- розуміти емоційно виражену оцінку і значення використовуваних співрозмовником вербальних / невербальних опор.

Форми завдань

- із вибором однієї правильної відповіді;
- на заповнення пропусків у тексті.

Обсяг звучання запропонованих автентичних фрагментів – до 2 хвилини.

СФЕРИ СПІЛКУВАННЯ

ТЕМАТИКА ТЕКСТІВ ДЛЯ ЧИТАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

1. Особистісна сфера

- Повсякденне життя і його проблеми.
- Сім'я. Родинні стосунки.
- Характер людини.
- Режим дня.
- Здоровий спосіб життя.
- Дружба, любов
- Стосунки з однолітками, в колективі.
- Світ захоплень.
- Довілля, відпочинок.
- Особистісні пріоритети.
- Плани на майбутнє, вибір професії.

2. Публічна сфера.

- Навколишнє середовище.
- Життя в країні, мова якої вивчається.
- Подорожі, екскурсії.
- Культура і мистецтво в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Спорт в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Література в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Засоби масової інформації.
- Молодь і сучасний світ.
- Людина і довкілля.

- Одяг.
- Покупки.
- Харчування.
- Науково-технічний прогрес, видатні діячі науки.
- Україна у світовій спільноті.
- Свята, знаменні дати, події в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Традиції та звичаї в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Видатні діячі історії та культури України та країни, мова якої вивчається.
- Визначені об'єкти історичної та культурної спадщини України та в країні, мова якої вивчається.
- Музеї, виставки.
- Кіно, телебачення.
- Обов'язки та права людини.
- Міжнародні організації, міжнародний рух.

3. Освітня сфера.

- Освіта, навчання, виховання.
- Шкільне життя.
- Улюблені навчальні предмети.
- Система освіти в Україні та в країні, мова якої вивчається.
- Іноземні мови у житті людини.

ВИМОГИ ЩОДО ВОЛОДІННЯ МОВНОЮ КОМПЕТЕНЦІЄЮ

АНГЛІЙСЬКА МОВА

Лексичний матеріал.

Лексичний мінімум вступника складає 2500 одиниць, відповідно до тематики ситуативного спілкування, передбаченої Програмою загальноосвітніх навчальних закладів з іноземних мов (рівень стандарту).

Словотворення.

Слова, утворені від відомих коренів за допомогою афіксів: суфіксів іменників *-er, -ing, -ment, -tion (sion), -ness, -ity*; прикметників *-less, -ful, -able, -y*; числівників: *-teen, -ty, th*; прислівників: *-ly*; префіксів дієслів *re-*; прикметників: *an-, dis-*.

Морфологія.

Іменник. Вживання іменників у однині та у множині, присвійному відмінку. Власні та загальні іменники. Використання іменників у ролі прикметників.

Артикль. Основні випадки вживання неозначеного, означеного, нульового артиклів.

Прикметник. Вживання прикметників. Ступені порівняння прикметників.

Займенник. Види займенників. Вживання займенників.

Прислівник. Вживання ступенів порівняння прислівників. Прислівники місця і часу. Основні прислівникові звороти.

Quantifiers/Intensifiers (quite, a bit, etc)

Числівник. Кількісні й порядкові числівники.

Прийменник. Види прийменників (місця, напрямку, часу). Вживання прийменників.

Частка. Особливості вживання *to* з дієсловами.

Сполучник. Вживання сполучників сурядності та підрядності.

Дієслово. Видо-часові форми дієслова в активному та пасивному стані.

Умовні речення (0, I, II, III типів). Наказовий спосіб дієслів. Правильні та неправильні дієслова. Безособові форми дієслова та їх конструкції. Герундій. Модальні дієслова. Participle I, Participle II.

Фразові дієслова з: *get, be, look, keep, go, come, take, run, turn, call, break, give, put, make, clear, cut, fall, hold, let, hand*.

Структура *to be going to do smth*.

Синтаксис.

Структура різних типів речень.

Прості речення.

Безособові речення.

Складні речення (складносурядні і складнопідрядні).

Пряма і непряма мова.

Узгодження дієслівних часів у складнопідрядних реченнях.

НІМЕЦЬКА МОВА

Лексичний матеріал.

Лексичний мінімум вступника складає 2500 одиниць, відповідно до тематики ситуативного спілкування, передбаченої Програмово загальноосвітніх навчальних закладів з іноземних мов (рівень стандарту).

Словотворення.

Слова, утворені від відомих коренів за допомогою афіксів: суфіксів іменників *-er, -ler, -chen, -lein, -ing, -heit, -keit*; прикметників *-ig, -isch, -los, -lich, -haft, -bar*; порядкових числівників *-te, -ste*; префіксів прикметників *un-*, префіксів дієслів *zurück-, auf-, mit-*. Дієслова з невідокремлюваними префіксами *be-, ge-, er-, ver-, zer-, ent-, emp-, miss-*, іменники, утворені шляхом словосполучення.

Морфологія.

Артикль. Означений артикль. Неозначений артикль. Нульовий артикль.

Іменник. Рід іменників. Однина і множина іменників. Сильна, слабка, жіноча відміна іменників.

Прикметник. Вживання прикметників. Утворення, відмінювання і вживання ступенів порівняння прикметників у різних відмінках.

Прислівник. Прислівники місця, часу, причини й мети, модальні, займенникові прислівники. Ступені порівняння прислівників.

Займенник. Особові, присвійні, вказівні, питальні, відносні, неозначені займенники. Взаємний, безособовий займенник.

Числівник. Кількісні і порядкові числівники

Прийменник. Прийменники, що керують родовим відмінком. Прийменники, що керують давальним відмінком. Прийменники, що керують знахідним відмінком. Прийменники, що керують давальним і знахідним відмінком.

Дієслово. Сильні, слабкі, неправильні дієслова. Модальні дієслова. Зворотні дієслова. Утворення і вживання часових форм дієслів: Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt, Futurum I.

Пасивний стан дієслова: Präsens Passiv, Präteritum Passiv.

Наказовий спосіб дієслів.

Неозначена форма (Infinitiv) з часткою *zu* і без неї. Інфінітивні звороти *im ... zu*, *(an)statt ... zu*, *ohne ... zu*.

Дієприкметники: Partizip I, Partizip II

Синтаксис.

Речення. Розповідне, питальне, спонукальне речення. Члени речення. Прямий і зворотний порядок слів.

Складносурядне речення зі сполучниками сурядності, які не впливають на порядок слів: *und*, *aber*, *oder*, *den*, *sondern*, та сполучниками і сполучниками-прислівниками, які можуть впливати на порядок слів: *dahin*, *trotzdem*, *denn*, *deshalb*.

Складнопідрядне речення. Означальні підрядні речення (Attributsätze). Уясувальні підрядні речення (Objektsätze). Підрядні часу (Temporalsätze). Підрядні причини (Kausalsätze). Підрядні мети (Finalsätze). Підрядні місця (Lokalsätze). Умовні підрядні речення (Konditionalsätze).

ФРАНЦУЗЬКА МОВА

Лексичний матеріал.

Лексичний мінімум вступника складає 2500 одиниць, відповідно до тематики ситуативного спілкування, передбаченої Програмою загальноосвітніх навчальних закладів з іноземних мов (рівень стандарту).

Словотворення.

Слова, утворені від відомих коренів за допомогою афіксів: суфіксів іменників *-ment*, *-eur* (*euse*), *-ier* (*ière*), *-ie*, *-isme*, *-ion*, *-esse*, суфіксів прикметників *-eux* (*euse*), *-able*, *-al*, префіксів дієслова *re*, суфіксів числівників *-ième*. Слова з префіксом *in-*.

Морфологія.

Іменник. Множина іменників (особливі випадки творення множини).

Артикль. Основні випадки вживання означеного, неозначеного, часткового артикля. Основні випадки відсутності артикля.

Прикметник. Рід, число, ступені порівняння.

Займенник. Особові займенники у функції прямого та непрямого додатка. Займенники *en*, *y*. Відносні займенники *qui*, *que*, *dont*.

Дієслово. Часові форми дієслова у дійсному способі: *Présent*, *Passé composé*, *Imparfait*, *Futur proche*, *Passé proche*, *Futur simple*, *Plus-que-parfait*, *Futur dans le passé* в активному стані. Часові форми дієслова у дійсному способі в пасивному стані (*Forme passive*).

Узгодження часів.

Синтаксис.

Основні типи речень: стверджувальне, питальне, заперечне, спонукальне. Порядок слів у реченнях різних типів. Безособові речення. Складносурядні та складнопідрядні речення.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАВДАНЬ ТЕСТУ

Тест з іноземної мови складатиметься із тестових завдань закритої та відкритої форми.

Завдання закритої форми:

1. Завдання на встановлення відповідності

У завданнях пропонується підібрати заголовки до текстів/частин текстів із поданих варіантів; твердження/ситуації до оголошень/текстів; запитання до відповідей або відповіді до запитань; визначити правильність/неправильність твердження/ ситуації.

Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт встановив правильну відповідність і позначив правильний варіант відповіді у листку відповідей.

Завдання вважається невиконаним у випадках, якщо:

а) позначено неправильний варіант відповіді;

б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є правильний варіант;

в) не позначено жодного із варіантів відповіді.

2. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

До кожного із завдань пропонується чотири варіанти відповіді, з яких лише один є правильним. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт обрав правильний варіант відповіді та позначив його у листку відповідей.

Завдання вважається невиконаним у випадках, якщо:

а) позначено неправильний варіант відповіді;

б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є правильний варіант;

в) не позначено жодного із варіантів відповіді.

3. Завдання на заповнення пропусків

У завданнях пропонується заповнити пропуски в тексті лексичними одиницями, необхідними відповідно до контексту.

Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт вписав правильні лексичні одиниці у листок відповідей.

Завдання вважається невиконаним у випадках, якщо:

а) у бланк вписані неправильні лексичні одиниці;

б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є правильний варіант;

в) відповіді на листку відповіді не позначено.

Завдання відкритої форми:

1. Завдання з розгорнутою відповіддю.

яке передбачає створення власного висловлення у письмовій формі відповідно до запропонованої комунікативної ситуації.

Максимальна кількість балів, які може набрати вступник за виконання тестових завдань, складе 200 балів.

Загальний час виконання тестових завдань – 2 години.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ІНОЗЕМНИХ МОВ

Англійська мова

1. Валигура О., Давиденко Л. ЗНО 2018 Англійська мова. Комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання – Тернопіль: Підручники і посібники, 2017. – 480 с.
2. Валигура О.Р., Кіндзерська Ю.Ю. Англійська мова: Зразки завдань з розгорнутою відповіддю. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2011. – 128 с.
3. Верба Л.Г., Верба Г.В. Граматика сучасної англійської мови. Довідник. – К.: ТОВ “ВП Логос-М”, 2006. – 342 с.
4. Доценко І.В. Англійська мова. Комплексне видання / І.В. Доценко, О.В. Свчук, О.О. Ходаковська. – К.: Літера ЛТД, 2014. – 304 с.
5. Свчук О.В., Доценко І.В. Англійська мова. Довідник + тести. Повний повторювальний курс.
6. Коваленко О.Я., Прокопчук М.М. Твій репетитор з англійської мови. Комплексне видання для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. – К.: Генеза, 2013.
7. Мартинюк А.П., Набокова Н.Ю., Свердлов І.О., Юрченко А.А. Посібник із підготовки до ЗНО з англійської мови. – Pearson, Dinternal-Books, 2014. – 73 с.
8. Тестові завдання з англійської мови (для вступників до вищих навчальних закладів) / За редакцією Валигури О.Р. Вид. 3-є, доп. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2006. – 192 с.

Підручники британських видавництв, які підходять для підготовки до ЗНО

1. *Grammar and Vocabulary for First Certificate.* – Longman
2. *FCE Practice Tests Plus 1 New Edition.* – Longman
3. *Murphy R. English Grammar in Use.* 4th Edition. – Cambridge: Cambridge University Press.
4. *Dooley J., Evans V. Grammarway. 2,3,4.* – Express Publishing
5. *Evans V. Round-up 5. English Grammar Practice.* – Longman.
6. *Hastings B. Longman Exam Activator Student's book* – England, Pearson Longman

BBC Learning English <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/>
Listen to English – Learn English (<http://www.listen-to-english.com/>).
Twominute English (<http://www.youtube.com/user/twominenglish>).
Exam English (<http://www.examenglish.com/>).
Learn English British Council (<http://learnenglish.britishcouncil.org>)

Німецька мова

1. Dieter Maenner, Jürgen Weigmann, Maenner, Dieter/ Baier, Gabi/Ditrich, Roland *Prüfungsvorbereitung*
2. *Lextra — Jeden Tag ein bisschen Deutsch (A1-B1) Band2* – Cornelsen
3. Funk, Hermann; Koenig, Michael; Rohrmann, Lutz *Lextra — Kompaktgrammatik: A1-B1* – Cornelsen
4. Гінка Б.І., Мелех З.Д. Німецька мова: Посібник-порадник для школярів та абітурієнтів. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2006. – 240 с.
5. Гінка Б.І. Das Lese-paradies. Книга для читання німецькою мовою для старшокласників, абітурієнтів та студентів молодших курсів. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 212с.
6. Гоголєва Г.В. 2016 ЗНО Німецька мова: комплексне видання. – К.: Літера ЛТД
7. Грицюк І. Німецька мова. Комплексне видання. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2016.
8. Тестові завдання з німецької мови / Укл. Бияк Н.Я., Веселовський Я.Б., Гінка Б.І. і ін. – Тернопіль: ТНПУ, 2004. – 92 с.

1. Mission Berlin (<http://www.dw.de/>).
2. GermanPod 101 (<https://itunes.apple.com/podcast/>).
3. Deutsch Interaktiv (<http://www.dw.de/>).
4. Basic German (<http://www.langcen.cam.ac.uk/>).
5. One Minute German (<https://itunes.apple.com/>).

Французька мова

1. *ABC DELF 1,2* – CLE International
2. *Revenir Le DELF Scolaire et Junior* – Didier
3. *André Jouette. L'essentiel de la grammaire française.* – Paris, Maxi poche.
4. Бубняк Г.М., Бубняк Р.А., Митник М.М. Граматика французької мови (методичні вказівки для студентів немовних спеціальностей): Навчально-методичний посібник для студентів I – III курсів немовних спеціальностей. – Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2006. – 123 с.
5. Кобринець О.С. Практичний довідник за всією шкільною програмою. Французька мова.
6. Тестові завдання з французької мови / Упорядники: Бубняк Г.М., Бубняк Р.А., Дзись Г.С., Качмар О.В. та ін. – Тернопіль: ТДПУ ім. В. Гнатюка, 2004. – 122 с.
7. Французька мова. 11 клас. Відповіді на питання екзаменаційних білетів державної підсумкової атестації з перекладами тем / А.Т. Устименко, В.А. Галич, В.О. Гриненко, Н.А. Полярус. – Харків: Веста: Рашок, 2006. – 80 с.

8. 1000 thèmes parlés en français : Усні теми з паралельним перекладом для учнів 5 – 11 класів та абітурієнтів / Уклад. О.Я. Пантелєєва, А.Т. Устименко та ін. / За редакцією А.Т. Устименко – Харків: Веста: Ранок, 2006. – 560 с.

1. Daily French Pod (<http://www.dailyfrenchpod.com/>).
2. Français interactif (<http://www.laits.utexas.edu/>).
3. French in Action (<http://www.leamer.org/>).
4. Ma France (<http://www.bbc.co.uk/>).
5. Foreign Service Institute Basic Course: Phonology (<https://archive.org/>).

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії ТНЕУ

А.І. Кривосватий

*Критерії оцінювання
рівня знань вступників на вступному випробуванні
з «Глобальної мови»
для претендентів на здобуття освітнього ступеня бакалавр*

Затверджено на засіданні ПК ТНЕУ
Протокол № 2 від 06.02.2018 р.

Голова предметної експериментальної комісії
Відповідальний секретар ПК ТНЕУ

Рибіна Н.В.
Луцишин О.О.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

вступного випробування з іноземної мови (англійська, німецька, французька)

Освітній ступінь: бакалавр

Тест складається з чотирьох частин:

- читання,
- використання мови,
- письмне мовлення
- аудіювання.

У тесті з іноземної мови використовуються завдання чотирьох форм:

1. Завдання на встановлення відповідності (№1-10, 16-23)

У завданнях пропонується визначити правильність/неправильність твердження/ситуації.

Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт встановив правильну відповідність і позначив правильний варіант відповіді у листку відповідей.

Завдання вважається невиконаним у випадках, якщо:

- а) позначено неправильний варіант відповіді;
- б) не позначено жодного із варіантів відповіді.

Максимальна кількість балів за цей тип завдання тесту – 80 балів. Кожне правильно виконане завдання оцінюється у 4 бали (20х4=80).

2. Завдання з вибором однієї правильної відповіді (№11-15, 24-40)

До кожного із завдань пропонується чотири варіанти відповіді, з яких лише один є правильним. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт обрав правильний варіант відповіді та позначив його у листку відповідей.

Завдання вважається невиконаним у випадках, якщо:

- а) позначено неправильний варіант відповіді;
- б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є правильний варіант;
- в) не позначено жодного із варіантів відповіді.

Максимальна кількість балів за цей тип завдання тесту – 60 балів. Кожне правильно виконане завдання оцінюється у 3 бали (20х3=60).

3. Завдання на заповнення пропусків (№41-50)

У завданнях пропонується заповнити пропуски в тексті лексичними одиницями, необхідними відповіддю до контексту.

Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт вписав правильні лексичні одиниці у листок відповідей.

Завдання вважається невиконаним у випадках, якщо:

- а) у бланк вписані неправильні лексичні одиниці;
- б) позначено два або більше варіантів відповіді, навіть якщо серед них є правильний варіант;
- в) відповіді на листку відповідей не позначено.

Максимальна кількість балів за цей тип завдання тесту – 30 балів. Кожне правильно виконане завдання оцінюється у 3 бали (10х3=30).

4. Завдання з розгорнутою відповіддю,

яке передбачає ствердження власного висловлення у письмовій формі відповідно до запропонованої комунікативної ситуації.

Максимальна кількість балів за написання власного письмового висловлення на основі конкретної ситуації і направлених запитань – 30 балів.

При оцінюванні враховується: 1) змістове наповнення (10 балів максимально); 2) структура тексту та зв'язність (10 балів максимально); 3) використання лексики та використання граматики (10 балів максимально).

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання тесту з іноземної мови, складає 200 балів.

Загальний час виконання тестових завдань – 2 години.